

Aanteekeningen op het huis en geslacht Ampsen

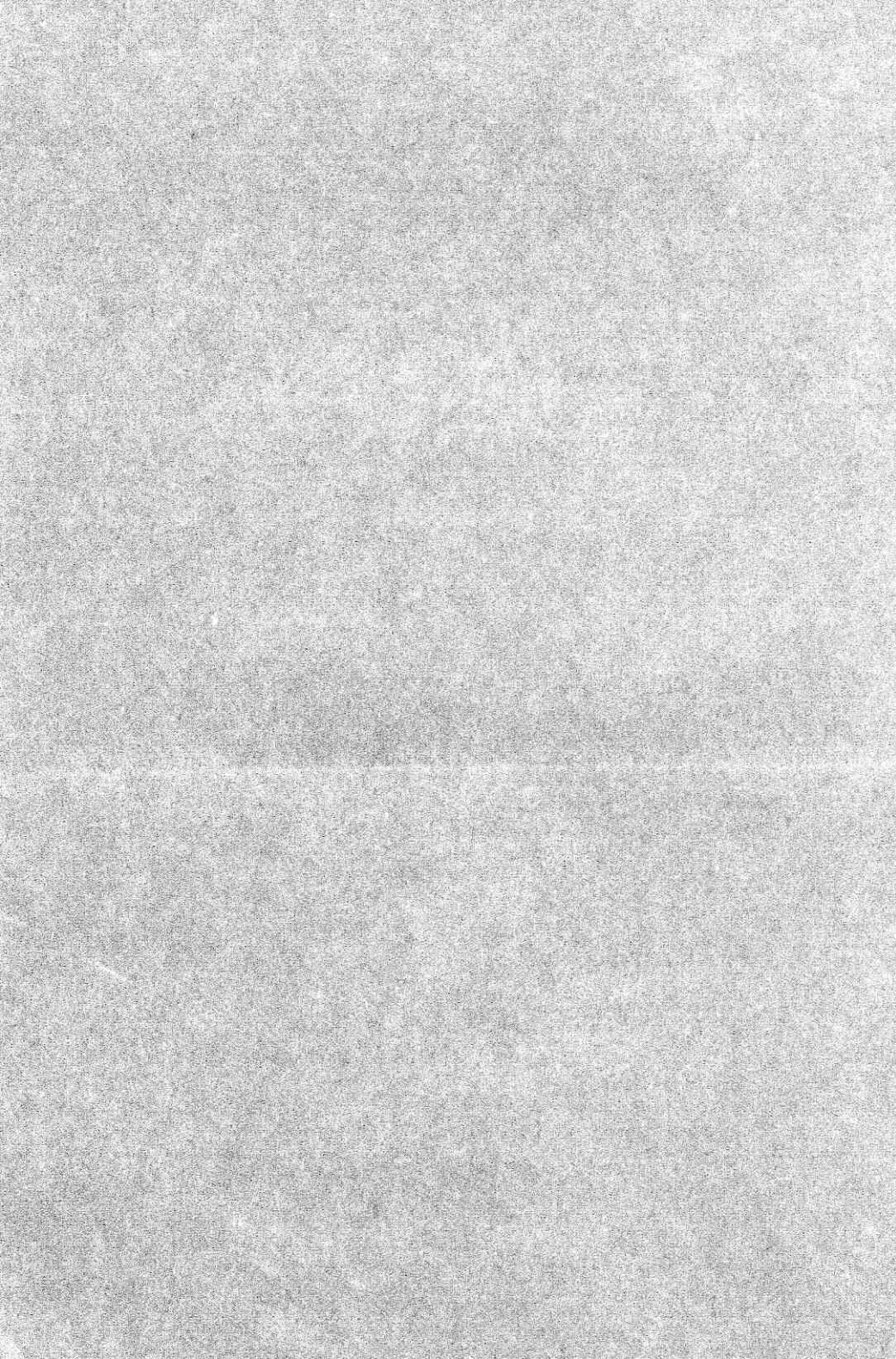
<https://hdl.handle.net/1874/235686>

mm 12713

bed

1320²³

WY 2 W 4 45

AANTEEKENINGEN

OF HET

HUIS EN GESLACHT

AMPSEN,

MEDEGEDEELD DOOR

A. SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE.

MET HUIS AMPSEN, LEEN VAN DE GRAAFSCHAP ZUTPHEN.

Dat goed tot Ampsen gelegen in den kerspel van Lochem tot eenen pondigen Leen ontfangen, bij Wolter van Amsen, anno 1379.

Hendrik van Amsen belooft van sijnen Húúse Ampsen den Hertoghe nimmer geen schade te laten geschieden, anno 1389, en ontfangt dat goed genaamt Alden Ampsen met allen sijnen toebehoren, gelijk Wolter van Amsen sijn broeder dat te holden plag, verhergewijdt met eenen peerde, tot sadels hergewijde goede regten anno 1403.

Berta van Amsen, Erve hares vaders Henriks, ontfink dat goed tot Ampsen, tot eenen Zutphenschen

Zadelleens regten, anno 1412, sy was huisvrouw Jacobs van Heker ¹⁾).

Griet dogter van Amsen Huysvrouw Bernts van Broikhusen beleent anno 1430.

Meija van Amsen Huysvrouw Derk van Keppel Hendriks soon ²⁾, beleent anno 1430.

Henrick van Keppel Erve sijns vaders Dirks 24 Augusti 1484.

Johan van Keppel, erve sijnes vaders Henricks, anno 1517.

Anna van Keppel, Huijsvrouw Joost Nagels, erve haars vaders, anno 1547.

Johan Nagel, erve sijner moder Anna, beleent 1571.

¹⁾ Deze Jacob van Hekeren is de stamvader van het tegenwoordig nog bloeiende geslacht der Heekerens. Zijne afstamming is niet zeker. Wèl vermoeden de meeste schrijvers, dat hij tot Eze g^{nt}. Hekeren moet behooren, daar hij altijd hetzelfde kruis in zijn wapen voerde als Eze en Rechteren, maar de mogelijkheid bestaat ook, dat hij gesproten is nit het oude, riddermatige geslacht der Hekeren van de Graafschap Zutphen. Bij zijne eerste vrouw Berta van Amsen, verwekte hij geene kinderen; zijne tweede gemalin Elisabeth van Keppel schonk hem een zoon.

²⁾ Deze Derk van Keppel, Amptman van Zalland, bragt door zijn tweede huwelijk met Meija van Amsen, dit leen in het geslacht van Keppel over. Ook zijne afstamming is onzeker. Slechts vindt men hem steeds vermeld als zoon van Hendrik. De waarschijnlijkheid bestaat, dat hij behoorde tot Keppel van der Nijenburg.

Joost Nagel Johans soon ¹⁾, beleent 1595.

Gerrit Jan Nagel, Erve sijnes vaders Joost, beleent den 28 May 1646.

Jan Herman Nagel, erve sijns vaders Gerrit Jan, beleent 1677.

Gerrit Jan Joost Nagel, onmundig erve zijns vaders 1699, meerderjarig doet selvs eed 1708.

Hendrik Jacob Nagel, Erve sijns broeders Gerrit Jan Joost, beleent 1733.

Jan Herman Sigismund van Nagel, onmundig Erve sijns vaders, beleent 1743.

Anne Willem Carel van Nagell, Erfgenaam sijns vaders, voorbehoudens de tugt aan desselvs moeder vrouwe Henrica Constantia Le Leu de Wilhem, 1785.

---

¹⁾ Het geslacht van Nagell is uit Ravensbergen afkomstig. Joost Nagel, gehuwd met Anna van Keppel, erfdochter van Ampsen, was de eerste die zich in de Graafschap Zutphen vestigde. Reeds in 1224 treffen wij Conradus Nagel aan, als getuige van den graaf van Ravensbergen, terwijl de oude archieven dezer familie ons o. a. ook leeren kennen, anno 1273, Eiselbert, ridder, genaamd Nagel, bezitter van goed in Güllick; anno 1292, Heer Ludolphus Nagel, miles, getuige van den graaf van Ravensberg; anno 1312, Ludolphus Nagel, Knape en Borgman te Ravensberg.

In de eerste helft der 17de eeuw werd het huis Ampsen of „Olden Ampsen” een prooi der vlammen. Gerrit Johan Nagel bouwde alstoen het thans nog in wezen zijnde huis Ampsen of „Nieuwen Ampsen”, gelegen op ongeveer tien minuten afstands van de plek waar het oude slot gestaan had, en maakte het tot een Leen ten Zutphensche regten in 1650.

„Het Huijs Nieuwen Ampsen met alle desselvs ap-
en deperntien, sijnde te samen vrij allodiaal goed, te
Leen uijtgedaan ende vermogens resolutie van het
Hof, ende Reekenkamer den 3 Majj 1650 uijt kragt
van authorisatie van de Heeren Staeten dezer Land-
schap in dato den 8 Augusti 1648 ten Zutphenschen
regten met twee ponden goed gelds van nu aff, en
hier namaals ten allen tijden te verheergewaden, ont-
fangen bij Gerrit Johan Nagel mitsgaders sijn en sijn
Huijsvrouwen dispositie geschied den 17 October 1650.”

GESLACHT VAN AMPSEN.

Anno 1105. Ulrico de Am-
sene komt voor wanneer de
Utrechtsche Bisschop Bur-
chard, de verbrande, en door
Graaf Otto van Zutphen we-
der opgebouwde S. Walburgs-
kerk binnen Zutphen, op
nieuw inwijd.

1312. Jacobus Ampsonii
onder de schepenen van Zut-
phen.

1118. Othelmus de Amsnon
getuige van Diederik Bisschop
van Munster; hij is tegen-
woordig wanneer de Advoca-
tie of Momboirschap over de
volschuldige Eigenhoorigen
der Kerk van Zutphen aan
Constantius van Bergen wordt
wedergegeven.

1336. Lambertus de Am-
sen, Scholtus van Zutphen.

Gerhard van Amsen leent geld aan hertog Reijnald van Gelre 1348.

Wolter van Ampsen heer tot Ampsen huwt Berta van Keppel Gijsberts dochter. Hij ^a maakt in 1379 zijn huis Ampsen tot een leen ten Zutphen-schen regten.

1) Henrick van Ampsen heer tot Ampsen, huwt in 1360 Ermgard van Dorth Seino's dochter.

Hij leent in 1367 geld aan Jan graaf van Cleve, met Gijsbert van Keppel. In 1375 zegelt hij mede de landvrede van Zutphen. ^a Hij verklaart in 1389 gezworen te hebben, dat hij uit zijn huis Ampsen geen schade zou doen aan den hertog van Gelre. Beleend met Ampsen 1380 en 1405; sterft 1412.

2) Wolter van Ampsen heer tot Nederlaer ¹⁾, waarmede hij beleend wordt in 1379 na doode van Gijsbert van Keppel. ^b Hij bezegelt mede de landvrede van Zutphen, 1375. Sterft 1403. Zijne vrouw onbekend.

3) Dirk van Ampsen, beleend in 1378 mei den hof te Zwijp, huwt 1378 Aleijd van Steenbergen. ^c

¹⁾ Een deel van Ampsen moet hem ook behoord hebben. Eerst na zijn dood krijgt zijn broeder het gansche leen, in 1405.

1) Seino van Ampsen, sterft voor zijn vader Henrick. Zijne vrouw onbekend.

2) Berta van Ampsen huwt 1°. Roelof van Holthuijzen heer tot Roderlo, die in 1389 sterft; 2°. Jakob van Hekeren. Zij wordt met haren tweeden man beleend in 1412 met Ampsen. Kinderloos overleden 1430.

Berta van Ampsen, vrouwe tot Nederlaer, waarmede zij beleend wordt in 1403, huwt Willem van Roderloe.

Berta van Ampsen huwt Evert de Roode van Hekeren. Krijgt den Hof te Swijp bij overdracht van haren vader in 1402.

Griet van Ampsen huwt Bernt van Broeckhuizen. Met Ampsen beleend in 1430, draagt het over aan haar zuster.

Meija van Ampsen vrouwe tot Ampsen, huwt Dirk van Keppel.

1487. Hendrick van Ampsen, Proost van Betlehem. Hij komt voor als huwelijksvriend van Frederik van Baer.

1496. Mom van Ampsen, de laatste van dit geslacht die bekend is, verschijnt op een quartiersdag van Veluwen.